

Битва

Автор:

Ольга Кобилянська

Битва

Ольга Кобилянська

ШЕДЕВРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ #1

«Битва» Ольги Кобилянської – натурфілософська новела, присвячена болючій темі нищення природи рідного краю***. У творі ліс постає живою істотою, використовуючи імпресіоністичні засоби зображення, авторка передає атмосферу жаху, яка панує через вирубування дерев. Найвідомішими творами авторки є «Земля», «Людина», «Через кладку», «Царівна», «У неділю рано зілля копала», «Valse melancolique», «Некультурна», «Аристократка» та ін. Ольга Кобилянська – видатна українська письменниця, яка працювала у жанрі соціально-філософської та психологічної прози.

Ольга Кобилянська

БИТВА

Буковинські Карпати.

Гора біля гори стоять разом в німій величі, одягнені в смерекові ліси.

Різноманітні, вганяються під небеса, стоять так нерухомо тисячі літ; кепкують собі з кожної зміни, що перед їх очима відбувається, розкошують у власній красі, свідомі своєї довічної тривкості...

Багато пасем гір Кімполунзького повіту є ще вкриті пралісами. Темно-синьою зеленню миготять з далечини, а оглядані з сусідніх вершин, здаються в сиваво-синіх мряках недоступними.

В околиці Руської Молдавиці[1 - Руська Молдавиця – гуцульське село в Кімполунзькому повіті на південній Буковині.] зійшлися два пасма рівнобіжних гір так близько з собою, що долина, яка їх ділила від себе, могла бути вигідним місцем ігри хіба лиш для бутного потоку. Де та долина ширшала або ставала ще вужчою, де губилась цілком, – не знав ніхто докладно. Не було тут видно ніякої дороги, ніякої стежки, ніякого найменшого сліду людського життя. Долина тягнулася закрутами, розпираючи гори, і, бережена направо й наліво залісненими вершинами, губилась враз із весело біжучим потоком поміж стінами гір, що неначе їй наперекір десь-не-десь майже доторкалися себе.

Тут панувала всюди таємна тишина. Царювала розкіш у вегетації, краса в барвах флори, а на горах таке багатство зелені, що якимось аж пригноблювало чоловіка.

Зелено-брунатний високий по коліна мох буяв, ніколи не тиканий, лагідними хвилями у мокрявій землі пралісу. З нього не надто густо виринали сосни, котрих вік можна було вгадати, але красу й об'єм їх годі було змалювати. їх пишні корони пестилися з облаками й зносили над собою лиш сяйво сонця.

Десь-не-десь лежали на землі дерева-великани, підриті й поборені віком або й розколені громом. Спочиваючи в траві, були зверху оброслі мохом, а всередині порожні й порохняві. Біля них буяла молода деревина, в долині – широкогалуза, а вгорі – струнка й повна молодечої гнучкості. Спів птахів – рідко чути.

Зате частіше голосний у тишині, немов церковний, виразно чутний шелест і тріск, немов ламання зсохлого гілля і майже завжди сумовитий, далеко сягаючий шум...

Рідко коли вітер підіймав галуззя. Ледве при найсильнішій вихрі хитались корони.

Здавалось, що сум прибував десь з далекої площини, ловився в галуззі, розходився важким зітханням по лісі і боровся з густим гіллям знов о вихід на простір.

Коли свист локомотива розтяв по раз перший воздух схованої між гірськими стінами долини, прошибло щось столітні дерева на горах, немов блискавиця.

З локомотивом появилась горстка людей. Вони ледве важились ступити через недоступний берег пралісу в його глибінь.

Тут і не виглядало буденно.

Навкруги панувала незвичайна тишина.

Воздух був холодний, вогкий. Текуча живиця з по-пуканої кори дерев твердла на воздуху й наповнювала його своїм запахом. Високий мох не давав легко ходити. Коріння дерев, грубе, немов рамена, виринали гадюкою з моху, тверде й упряме, сплетене одне в друге, тягнулося дивоглядними перснями в глибінь лісу, котра, сповита в зелену темінь, дишла неприязністю. Один з прибулих ударив залізним топірцем по старій смереці, на котрої пні росли гриби, мов великі ластів'ячі гнізда. Вона здигнулася. Відколи жила, не чула ще на собі топора. Удар той розлігся по цілім лісі, і всі дерева здержали віддих, беззвучна тишина, повна очидання, розіслалася, і почулося звільна й виразне слово:

«Зрубати!»

Неначе церквою, пробігло лісом: «Зрубати! Зрубати!» – задзвеніло недалеко, і заразом в тій самій хвилі в найдальшій далечині. Воно відзивалося, немов проснувші поклики, оживило цілий ліс і розбігалось тривожно по всіх його кутах, не завмираючи...

Конец ознакомительного фрагмента.

notes

Примітки

Руська Молдавиця – гуцульське село в Кімполунзькому повіті на південній Буковині.

Купить: https://tellnovel.com/kobilyans-ka_ol-ga/bitva

надано

Прочитайте цю книгу цілком, купивши повну легальну версію: [Купити](#)